

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล
สำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

PEOPLE'S PARTICIPATION IN THE ADMINISTRATION OF
SAMNAKTAEW SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION,
SADAO DISTRICT, SONGKHLA PROVINCE

จะเร ตุงแก้ว

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์ราช

พระสุริยา สิริโย (คงคาไหว)

พระธีรวัฒน์ อนาวีโล (ทองบุญชู)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ของประชาชน ที่มีเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา จำนวน 8,242 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 367 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่าและแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z - test ค่า F - test และทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน ส่วนด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จำแนกตามเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ของประชาชน ที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ที่มีเพศต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนที่มีศาสนาต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ปัญหาพบว่า ประชาชนไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมในการทำหน้าที่กรรมการตรวจการจ้างโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลจัดประชุมการกำหนดนโยบายและการจัดทำแผนพัฒนาน้อยไป ประชาชนบางคนไม่มีเวลาในการร่วมกิจกรรมในโครงการการพัฒนาความสะอาดของชุมชน แนวทางแก้ไข ปัญหา คือองค์การบริหารส่วนตำบลควรเชิญตัวแทนประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เข้าร่วมทำหน้าที่กรรมการตรวจการจ้างโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดประชุมสัมมนาการกำหนดนโยบายและการจัดทำแผนพัฒนาบ่อย ๆ และเชิญประชาชนให้ครอบคลุมทุกอาชีพเข้าร่วมประชุม ควรจัดกิจกรรมโครงการการพัฒนาความสะอาดของชุมชนในวันหยุด วันสำคัญต่าง ๆ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The objectives of this thematic paper were as follows:- 1) To study the people's participation in the administration of Samnaktaew sub- district administrative organization, Sadao district, Songkhla province. 2) To compare the people's participation in the administration of Samnaktaew sub- district administrative organization, Sadao district, Songkhla province in terms of sexes, ages, religions, degrees of education, occupations and incomes as differently. and 3) To study the suggestions were concerned with problems and resolutions in the administration of Samnaktaew sub-district administrative organization, Sadao district, Songkhla province. The population were people who live in the Samnaktaew sub- district administrative organization, Sadao district, Songkhla province at the number of 8,242 persons, sample size by Krejcie and Morgan's table, got the sample at the number of 367 persons, the instrument for data collection was questionnaire, both closed and open end questions, data analysis by package computer program, the statistics were frequency, percentage,

arithmetic mean, standard deviation, Z.test F.test and to test the difference of arithmetic mean in each pairs by LSD method (Least Significant Difference)

The results found that:

1. The people's participation in the administration of Samnaktaew sub-district administrative organization, Sadao district, Songkhla province found that by overviews were at more level, when considered in each aspects found that the aspect of policy and plan working was the highest average and followed up the aspect of plan and policy making and the aspect of evaluation was the lowest average, classified in terms of sexes, ages, religions, degrees of education, occupations and incomes found that by overviews were at more level.

2. The comparative results of people's participation in the administration of Samnaktaew sub-district administrative organization, Sadao district, Songkhla province, in terms of ages, degrees of education, occupations and incomes as differently found that there were different as statistical significance at .001. and in terms of sexes there were different as statistical significance at .01, but in terms of religions there were not different as statistical significance at .05.

3. The suggestions were concerned with problems and resolutions in the administration of Samnaktaew sub-district administrative organization, Sadao district, Songkhla province. The problems found that no participation of people in term of committee for checking any projects of sub-district administrative organization, lack of meeting for plan and policy making, some of people had no time for participation in project development especially in term of keeping clean the community. The resolutions found that there should invite the representatives of people for being committee for checking any projects of sub-district administrative organization, there should be meeting more for seminar on plan and policy making and invite people in cover of occupations for participation, there should arrange activities in terms of keeping clean of community in holidays or any important days.

Keywords: Participation, Songkhla Province

บทนำ

จากอดีตที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีผลทำให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนี้เองก็ได้เกิดการรัฐประหารหลายครั้ง รวมถึงมีการยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับต่าง ๆ จึงทำให้ประเทศไทยต้องเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญอยู่บ่อยครั้ง ส่งผลให้ระบบการบริหารการปกครองเปลี่ยนไปตามรัฐธรรมนูญฉบับนั้น ๆ ตลอดจนมีความพยายามที่จะผลักดันให้มีการปฏิรูปการปกครอง จากการรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง ก็ให้มีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งได้ปรากฏอยู่ใน มาตรา 40 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 (ราชกิจจานุเบกษา, 2537) โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้จัดให้มีการปกครองรูปแบบใหม่ที่จะให้มีการกระจายอำนาจมากขึ้น คือ ได้จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นแทนที่สภาตำบลซึ่งมีอยู่แต่เดิม รัฐบาลจะต้องดำเนินการในเรื่องการกระจายอำนาจในเรื่องของเงิน งานและคน ต้องมีการเปลี่ยนกฎหมายต่าง ๆ ทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิมที่มีอยู่เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการกระจายอำนาจและออกกฎหมายใหม่ การกระจายอำนาจเป็นพื้นฐานที่ดีในการที่จะสร้างช่องทางในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการเข้าร่วมกำหนดนโยบายการตัดสินใจ เศรษฐกิจ การเมืองและสังคม รวมถึงการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ (सानิส พึ่งพรชัย, 2550) จากการกระจายอำนาจดังกล่าวนี้จึงทำให้การปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถบรรลุเป้าหมายตามหลักการที่วางไว้ได้ จะต้องยึดหลักการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตน ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การบริหารรวมถึงการประเมินผลและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในทุกกระดับ และเพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนภายในตำบลควรจะมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การส่วนตำบลของตน ซึ่งถือเป็นกลไกหลักในการผลักดันให้การบริหารบรรลุเป้าหมายไปได้ ประชาชนต้องมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างอิสระและมีความเท่าเทียมกันในด้านต่าง ๆ

จากหลักการและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาว่าประชาชนตำบลสำนักแก้วได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้วหรือไม่อย่างไร และมีปัญหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้วหรือไม่อย่างไร แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้มาเผยแพร่เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว และเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจทั่วไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ของประชาชน ที่มีเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

ประชากร คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ในวันที่ 1 มกราคม 2559 (ที่มาฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา) จำนวน 8,242 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้าง โดยทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม แบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z-test ค่า F- test และเมื่อปรากฏว่า ค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา” ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีจำนวนทั้งสิ้น 185 คน คิดเป็นร้อยละ 50.41 และเป็นเพศหญิง มีจำนวนทั้งสิ้น 182 คน คิดเป็นร้อยละ 49.59

1.2 จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 30 - 40 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 128 คน คิดเป็นร้อยละ 34.88 และมีอายุ 41-50 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 103 คน คิดเป็นร้อยละ 28.06 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 82 คน คิดเป็นร้อยละ 22.34 มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.72 น้อยที่สุด

1.3 จำแนกตามศาสนา พบว่า ประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ มีจำนวนทั้งสิ้น 206 คน คิดเป็นร้อยละ 56.13 และนับถือศาสนาอิสลาม มีจำนวนทั้งสิ้น 161 คน คิดเป็นร้อยละ 43.87

1.4 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 135 คน คิดเป็นร้อยละ 36.78 และมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มีจำนวนทั้งสิ้น 101 คน คิดเป็นร้อยละ 27.52 มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีจำนวนทั้งสิ้น 77 คน คิดเป็นร้อยละ 20.98 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี/สูงกว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.72 น้อยที่สุด

1.5 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง มีจำนวนทั้งสิ้น 158 คน คิดเป็นร้อยละ 43.05 และมีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีจำนวนทั้งสิ้น 85คน คิดเป็นร้อยละ 23.16 มีอาชีพนักศึกษา/แม่บ้าน/พนักงานบริษัท มีจำนวนทั้งสิ้น 67 คน คิดเป็นร้อยละ 18.26 มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวนทั้งสิ้น 57 คน คิดเป็นร้อยละ 15.53 น้อยที่สุด

1.6 จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ตั้งแต่ 5,000-10,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 113 คน คิดเป็นร้อยละ 30.79 และมีรายได้ตั้งแต่ 10,001-15,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 103 คน คิดเป็นร้อยละ 28.06 มีรายได้ตั้งแต่ 15,001 บาทขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 76 คน คิดเป็นร้อยละ 20.71 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 75 คน คิดเป็นร้อยละ 20.44 น้อยที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา โดยรวม พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน เพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เพศชาย พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เพศหญิง พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อายุต่ำกว่า 30 ปี และอายุ 41-50 ปี อยู่ในระดับมาก ส่วนอายุ 30 - 40 ปี อายุ 51 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อายุต่ำกว่า 30 ปี พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการติดตามและประเมินผล และด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อายุ 30 - 40 ปี พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อายุ 41-50 ปี พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อายุ 51 ปีขึ้นไป พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา จำแนกตามศาสนา พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ และนับถือศาสนาอิสลาม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ระดับอนุปริญญา/ปวส. อยู่ในระดับมาก ส่วนระดับปริญญาตรี/สูงกว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ระดับประถมศึกษา พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ระดับอนุปริญญา/ปวส. พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการติดตามและประเมินผล และด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ระดับปริญญาตรี/สูงกว่า พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3.5 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อาชีพเกษตรกร/รับจ้าง อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับมาก ส่วนอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว อาชีพนักศึกษา/แม่บ้าน/พนักงานบริษัท อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อาชีพเกษตรกร/รับจ้าง พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและ

แผนงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการติดตามและประเมินผล และด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาชีพพนักงานศึกษา/แม่บ้าน/พนักงานบริษัท พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน และ ด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3.6 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 5,000-10,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 10,001-15,000 บาท อยู่ในระดับมาก ส่วนรายได้ตั้งแต่ 15,001 บาทขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการติดตามและประเมินผล และด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รายได้ตั้งแต่ 5,000-10,000 บาท และรายได้ตั้งแต่ 10,001-15,000 บาท พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน และ ด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รายได้ตั้งแต่ 15,001 บาทขึ้นไป พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน และ ด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ดังนี้

4.1 ผลการเปรียบเทียบ ที่มีเพศต่างกัน พบว่า ประชาชน ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเพศชายมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่าเพศหญิง

4.2 ผลการเปรียบเทียบ ที่มีอายุต่างกัน พบว่า ประชาชน ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยกลุ่มอายุต่ำกว่า 30 ปี และกลุ่มอายุ 41 - 50 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารงาน มากกว่ากลุ่มอายุ 30-40 ปี และกลุ่มอายุ 51 ปีขึ้นไป

4.3 ผลการเปรียบเทียบ ที่มีศาสนาต่างกัน พบว่า ประชาชน ที่มีศาสนาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 ผลการเปรียบเทียบ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ประชาชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยกลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับอนุปริญา/ปวส. และระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มีส่วนร่วมในการบริหารงาน มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรี/สูงกว่า

4.5 ผลการเปรียบเทียบ ที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ประชาชน ที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยกลุ่มอาชีพ เกษตรกรรม/รับจ้าง และกลุ่มรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมในการบริหารงาน มากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวและกลุ่มนักศึกษา/แม่บ้าน/พนักงานบริษัท

4.6 ผลการเปรียบเทียบ ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน พบว่า ประชาชน ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยกลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป

5. ผลการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ดังนี้

1. ด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดประชุมการกำหนดนโยบายและการจัดทำแผนพัฒนาน้อยไป องค์การบริหารส่วนตำบลได้เชิญประชาชนเข้าร่วมกำหนดความต้องการไม่ครอบคลุมทุกอาชีพ ประชาชนบางคนไม่เห็นความสำคัญและไม่ประสงค์จะเข้าไปมีส่วนร่วม

2. ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน ได้แก่ บางคนไม่มีเวลาในการร่วมกิจกรรมในโครงการการพัฒนาความสะอาดของชุมชน บางคนคิดว่าการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล บางคนไม่ค่อยได้สนับสนุนวัสดุสิ่งของช่วยเหลือในโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. ด้านการติดตามและประเมินผล ได้แก่ ประชาชนไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมในการทำหน้าที่กรรมการตรวจการจ้างโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนไม่ค่อยได้ติดตาม

และประเมินการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมากนัก องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้เชิญประชาชนในทุกภาคส่วนเข้าร่วมการตรวจสอบงบประมาณการดำเนินโครงการต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ดังนี้

1. ด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดประชุมสัมมนาการกำหนดนโยบายและการจัดทำแผนพัฒนาบ้อย ๆ องค์การบริหารส่วนตำบลควรเชิญประชาชนให้ครอบคลุมทุกอาชีพเข้าร่วมกำหนดปัญหาและความต้องการให้เหมาะสม องค์การบริหารส่วนตำบลควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญและเข้าร่วมกำหนดนโยบายและการจัดทำแผนพัฒนา

2. ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมโครงการการพัฒนาความสะอาดของชุมชนในวันหยุด วันสำคัญต่าง ๆ องค์การบริหารส่วนตำบลควรชี้แจงให้ประชาชนได้ทราบว่าการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคน องค์การบริหารส่วนตำบลควรเข้าถึงบ้านพักอาศัยของประชาชนเพื่อขอสนับสนุนวัสดุสิ่งของช่วยเหลือในโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

3. ด้านการติดตามและประเมินผล ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลควรเชิญตัวแทนประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เข้าร่วมทำหน้าที่กรรมการตรวจการจ้างโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลควรประชาสัมพันธ์การทำงานให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อประชาชนจะได้ทราบข่าวและสามารถติดตามการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ องค์การบริหารส่วนตำบลควรเชิญประชาชนในทุกภาคส่วนเข้าร่วมการตรวจสอบงบประมาณการดำเนินโครงการต่าง ๆ ให้มากขึ้น

อภิปรายผล

การศึกษาวិจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัย มาอธิบายเชื่อมโยงกับทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ดังนี้

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา นั้น มีความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งอาชีพ รายได้ สาธารณสุข การศึกษา การจัดการเรื่องสินค้าทางการเกษตร จึงคิดเห็นว่าการที่จะได้รับสิ่งที่

ตนเองต้องการนั้นต้องเข้าไปมีส่วนในการบริหารงานร่วมกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งในการร่วมกำหนดนโยบายและแผนงานพัฒนาตำบล รวมถึงการร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานที่ได้ตั้งไว้ ร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินการองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างเต็มที่ และเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุษาโยค สุทธิพูล ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” (อุษาโยค สุทธิพูล , 2522) ผลการศึกษาวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวม อยู่ในระดับมาก จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผลโดยรวม อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนรายได้/เดือน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้วในการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนเพื่อกำหนดปัญหาและความต้องการของแต่ละหมู่บ้าน โดยการพบปะพูดคุยสอบถามการทำงานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลตลอดเวลา และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในชุมชน โดยร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการประชุมเกี่ยวกับการบริหารงาน สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์แรงงานในการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมเสมอ ด้วยคิดว่าชุมชนจะเจริญได้ก็ต่อเมื่อทุกคนในชุมชนช่วยเหลือกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุษาโยค สุทธิพูล ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการศึกษาวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวม อยู่ในระดับมาก จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผลโดยรวม อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนรายได้/เดือน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (อุษาโยค สุทธิพูล , 2522) ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของศุภชัย จุฬะแพทย์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลจากการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินกิจกรรม ด้านการตัดสินใจ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (ศุภชัย จุฬะแพทย์, 2552)

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ก็อธิบายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินนโยบายและแผนงาน โครงการต่าง ๆ ที่ได้รับอนุมัติจากรัฐบาล ทั้งการก่อสร้างถนนลาดยางในหมู่บ้าน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่องสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ซึ่งประชาชนจะได้รับผลประโยชน์ได้เต็มที่อันเกิดจากการประเมินผลการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณา ลุ่งบ้าน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเขาถ่าน อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี” (วรณา ลุ่งบ้าน, 2553) ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเขาถ่าน อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมที่มีต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเขาถ่าน อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ของประชาชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ก็อธิบายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้วในการเสนอปัญหาความต้องการ ร่วมค้นหาปัญหาความต้องการ ร่วมพิจารณาโครงการ/แผนงาน รวมทั้งให้ข้อมูลพื้นฐานที่ตนเองต้องการ

เพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาประจำปีและแผนพัฒนา 5 ปี ร่วมเสนอความต้องการในด้านโครงสร้างพื้นฐานในเรื่องของถนน ไฟฟ้า น้ำประปา เป็นต้น ด้วยคิดเห็นว่าเมื่อตนเองมีปัญหาสิ่งใด และต้องการที่จะได้รับการแก้ปัญหาและพัฒนาได้นั้นก็ต้องมีส่วนในการคิด กระทำ และประเมินผลการกระทำในทุกขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษาโยค สุทธิพล ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการศึกษาวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัด สุราษฎร์ธานี โดยรวม อยู่ในระดับมาก จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผลโดยรวม อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนรายได้/เดือน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (อุษาโยค สุทธิพล , 2522) ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิติกานต์ แสนไทย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลภูหอ อำเภอ ภูหลวง จังหวัดเลย” (อิติกานต์ แสนไทย, 2549) ผลการวิจัยพบว่า ด้านความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ให้ความสนใจที่จะแก้ไขปัญหาของชุมชน ความคิดเห็นส่วนใหญ่สรุปว่าไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนา สามารถสรุปได้ 3 ประเด็น ดังนี้

1) ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะ มีบทบาทในการเสนอแผนงาน/โครงการของชุมชนต่อส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดทำแผน เนื่องจากสามารถผลักดันโครงการต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม แต่ก็ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติตามโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

3) ไม่มีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล และที่สำคัญส่วนใหญ่เห็นว่าประชาชนยังไม่มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า ท่านได้ร่วมเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นแก่องค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ก็ปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่คิดเห็นว่าการที่ท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเองจะได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นคมนาคม เศรษฐกิจ การศึกษา แหล่งน้ำ สิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว และกีฬา คุณภาพชีวิตของ

ประชาชน ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม และการพัฒนาในเรื่องของการก่อสร้าง ปรับปรุงบำรุงรักษาถนน สะพาน ทางเท้า ท่อระบายน้ำ และติดตั้งเครื่องหมายจราจรในชุมชน ประชาชนจะต้องเข้าร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นจะมีความใกล้ชิดกับประชาชนเป็นตัวแทนของประชาชนในการแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุษอริ ยีหมะ การตอบสนอง (Responsiveness) ที่ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความใกล้ชิดกับประชาชนและมีความรู้สึกไวต่อความต้องการของประชาชนมากกว่ารัฐบาลกลาง ย่อมส่งผลทำให้เกิดความเข้มแข็งในแง่ของการตรวจสอบและเป็นหลักประกันว่าปัญหาเฉพาะหรือความต้องการเฉพาะของท้องถิ่นซึ่งแตกต่างจากสังคมโดยรวมจะได้รับการตอบสนองเช่นเดียวกัน (บุษอริ ยีหมะ, 2550)

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ท่านได้ให้ข้อมูลพื้นฐานที่ประชาชนต้องการเพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาประจำปีและแผนพัฒนา 5 ปีขององค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ข้อนี้ประชาชนเห็นว่าข้อมูลพื้นฐาน เช่นรายได้ อาชีพ การศึกษาของตนเองนั้น อยู่ในทะเบียนราษฎรขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่แล้ว มีการสำรวจอยู่เป็นประจำ อีกประการหนึ่งนั้นประชาชนเองยังขาดความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ระบบราชการที่ไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนเท่าที่ควร และยังไม่มีมีการกระจายอำนาจให้แก่ประชาชนอย่างแท้จริง จึงทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญกับข้อนี้ปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเจมส์คัลดี ปิ่นทอง ที่ว่าหากวิเคราะห์ถึงสภาพการณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการสาธารณะของประเทศไทย ซึ่งจัดว่ายังมีปัญหาและอุปสรรค และทำให้การดำเนินโครงการหลายประเภทเป็นไปอย่างไม่โปร่งใส อาจกล่าวได้ว่า เกิดขึ้นจากเหตุปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. ประชาชนเองยังขาดความตระหนัก ซึ่งหมายถึง ความรู้ ความเข้าใจที่แท้จริงในสิทธิ และบทบาทหน้าที่ของตนเอง และจิตสำนึก ซึ่งหมายถึงความรู้สึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม และสิ่งแวดล้อม ในประเด็นนี้ เจมส์คัลดี ปิ่นทอง มองว่าเป็นเรื่องของปัจเจกบุคคล แต่ละคนอาจมองการบริหารกิจการสาธารณะในลักษณะที่ว่ามิใช่บทบาทหน้าที่ของตน องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบจัดการให้กับประชาชน อีกประเด็นหนึ่งประชาชนอาจมองว่าตนเองมิได้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง การเข้ามีส่วนร่วมจึงไม่อาจทำให้ตัวเองได้รับผลประโยชน์อะไร

2. ระบบราชการแบบเดิมที่ไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม (ปิ่นทอง เจมส์คัลดี, 2537)

สรุป

ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีผลทำให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนี้เองก็ได้เกิดการรัฐประหารหลายครั้ง รวมถึงมีการยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับต่าง ๆ จึงทำให้ประเทศไทยต้องเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญอยู่บ่อยครั้ง ส่งผลให้ระบบการบริหารการปกครองเปลี่ยนไปตามรัฐธรรมนูญฉบับนั้น ๆ ตลอดจนมีความพยายามที่จะผลักดันให้มีการปฏิรูปการปกครอง จากการรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง ก็ให้มีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน ส่วนด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จำแนกตามเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ปัญหาพบว่า ประชาชนไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมในการทำหน้าที่กรรมการตรวจการจ้างโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลจัดประชุมการกำหนดนโยบายและการจัดทำแผนพัฒนาบ่อยไป ประชาชนบางคนไม่มีเวลาในการร่วมกิจกรรมในโครงการการพัฒนาความสะอาดของชุมชน แนวทางแก้ไขปัญหา คือองค์การบริหารส่วนตำบลควรเชิญตัวแทนประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เข้าร่วมทำหน้าที่กรรมการตรวจการจ้างโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดประชุมสัมมนาการกำหนดนโยบายและการจัดทำแผนพัฒนาบ่อย ๆ และเชิญประชาชนให้ครอบคลุมทุกอาชีพเข้าร่วมประชุม ควรจัดกิจกรรมโครงการการพัฒนาความสะอาดของชุมชนในวันหยุด วันสำคัญต่าง ๆ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ นายก

องค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา รวมถึงคณะผู้บริหาร ควรร่วมกันรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้ และทำการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้วมากขึ้น โดยการส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการร่วมพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม โดยเชิญประชาชนเข้าร่วมในการกำหนดนโยบายการบริหารงาน รวมถึงรับฟังความคิดเห็นความต้องการของประชาชนเพื่อนำไปเป็นแผนพัฒนาตำบลต่อไป

ด้านการกำหนดนโยบายและแผนงาน ประชาชน มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา รวมถึงคณะผู้บริหาร ควรร่วมกันรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้ และทำการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้วมากขึ้น โดยควรจัดประชุมสัมมนาการกำหนดนโยบายและการจัดทำแผนพัฒนาบ่อย ๆ องค์การบริหารส่วนตำบลควรเชิญประชาชนให้ครอบคลุมทุกอาชีพเข้าร่วมกำหนดปัญหาและความต้องการที่เหมาะสม องค์การบริหารส่วนตำบลควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกำหนดนโยบายและการจัดทำแผนพัฒนา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอปัญหาและความต้องการเพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา
3. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในตรวจสอบโครงการ/แผนงานที่ดำเนินงานอยู่ขององค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา

เอกสารอ้างอิง

อิติกานต์ แสนไทย. (2549). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลภูหอ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย. ใน สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

- บุญอริ ยี่หะ. (2550). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิ่นทอง เจริญศักดิ์. (2537). *การบริหารงานพัฒนาชนบท*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2537). เล่มที่ 111 ตอนที่ 53 ก. ราชกิจจานุเบกษา.
- วรรณ ลุ่งบ้าน. (2553). “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเขาถ่าน อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ใน *สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง*. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ศุภชัย จุฬะแพทย์. (2552). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช. ใน *สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง*. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ธานีส พึ่งพรชัย. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารองค์การส่วนตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่”, *สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. ใน *สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง*. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- อุษาโยค สุทธิพล . (2522). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ใน *สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง*. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.